

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0318

Posílení odolnosti v oblasti celosvětového zdraví v partnerských zemích

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. září 2026 o posílení odolnosti v oblasti celosvětového zdraví v partnerských zemích (2026/2731(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na zdravotní unii (COM(2024)0206) a Strategii unie připravenosti (JOIN(2025)0130),
- s ohledem na strategii EU v oblasti celosvětového zdraví (COM(2022)0675),
- s ohledem na strategii EU Global Gateway (JOIN(2021)0030) a její 360stupňový přístup, který komplexním, integrovaným a meziodvětvovým způsobem řeší všechny aspekty zdravotnických systémů,
- s ohledem na protipandemickou dohodu Světové zdravotnické organizace (WHO) ze dne 20. května 2025,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie¹ a zřízení kapacit rescEU a ReliefEU,
- s ohledem na iniciativu „jedno zdraví“ Světové zdravotnické organizace (WHO) a společný akční plán „jedno zdraví“ (2022–2026) Světové zdravotnické organizace (WHO), Organizace OSN pro výživu a zemědělství, Světové organizace pro zdraví zvířat a Programu OSN pro životní prostředí,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. května 2026 nazvané „Posilování odolnosti v oblasti celosvětového zdraví v kontextu geopolitických změn“ (COM(2026)0197),

¹ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 924,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>.

- s ohledem na svá usnesení ze dne 23. června 2021 o úloze rozvojové spolupráce a humanitární pomoci EU při řešení důsledků pandemie COVID-19² a ze dne 12. července 2023 o pandemii COVID-19: získané zkušenosti a doporučení pro budoucnost³,
 - s ohledem na otázku adresovanou Komisi ohledně odolnosti v oblasti celosvětového zdraví v partnerských zemích (O-000033 – B10-0015/2026),
 - s ohledem na čl. 142 odst. 5 a čl. 136 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro rozvoj,
- A. vzhledem k tomu, že za posledních 25 let došlo k významnému zlepšení výsledků v oblasti zdraví, avšak pokrok se zpomaluje a svět není na dobré cestě k dosažení cílů udržitelného rozvoje OSN týkajících se zdraví;
- B. vzhledem k tomu, že podle zprávy OSN o cílech udržitelného rozvoje z roku 2025 zůstávají infekční a neinfekční nemoci i nadále závažnými hrozbami a představují rizikové faktory;
- C. vzhledem k tomu, že silné a odolné systémy zdravotní péče jsou nezbytným předpokladem hospodářského rozvoje, sociální stability a národní bezpečnosti v partnerských zemích; vzhledem k tomu, že investice do zdraví by měly být uznány jako strategické investice přispívající k odolnosti a udržitelnému růstu;
- D. vzhledem k tomu, že v partnerských zemích s nízkými příjmy a nestabilní situací přetrvávají značné nerovnosti ve výsledcích v oblasti zdraví, které se dotýkají zejména žen a dívek, dětí, osob se zdravotním postižením, seniorů a zranitelných skupin obyvatelstva, a to v důsledku nedostatečných kapacit a omezených zdrojů ve zdravotnictví;
- E. vzhledem k tomu, že ve výsledcích v oblasti zdraví stále přetrvávají značné nerovnosti mezi muži a ženami, které se ještě zhoršily v důsledku nedávných škrtů ve financování, jež ohrožily životy žen a dívek, jelikož došlo k narušení jejich přístupu k životně důležitým a zásadním službám, zejména pokud jde o sexuální a reprodukční zdraví a práva, služby péče o zdraví matek, programy a služby zaměřené na prevenci genderově podmíněného násilí a programy prevence a léčby HIV; vzhledem k tomu, že zdraví matek a dětí, přístup k základní zdravotní péči a očkování patří i nadále k nákladově nejefektivnějším investicím z hlediska zlepšení výsledků v oblasti zdraví a snižování chudoby v nestabilních a regionech

² Úř. věst. C 81, 18.2.2022, s. 13.

³ Úř. věst. C, C/2024/4003, 17.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/4003/oj>.

s nedostatečným pokrytím zdravotní péče;

- F. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 odhalila nedostatečné investice do zdravotnického personálu a negativní důsledky nedostatků v přístupu k sociální ochraně v mnoha rozvojových zemích;
- G. vzhledem k tomu, že mnoho partnerských zemí čelí kritickému nedostatku zdravotnických pracovníků, který je ještě zhoršován faktory souvisejícími s migrací, jako je odliv mozků, což oslabuje odolnost a udržitelnost jejich zdravotnických systémů;
- H. vzhledem k tomu, že v oblasti zdravotních informací dochází k nárůstu dezinformací, zavádějících informací a zahraničního vměšování, což podkopává důvěru ve vědu;
- I. vzhledem k tomu, že celosvětové financování zdravotnictví pokleslo mezi lety 2021 a 2025 o více než 50 % a do roku 2030 se očekávají další škrtky, a to navzdory vysoké návratnosti investic do zdravotnictví, pokud jde o zachráněné životy, zdravotní bezpečnost a hospodářskou stabilitu; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 jasně ukázala, jaké jsou důsledky nedostatečných investic, a odhalila slabá místa v celosvětové připravenosti v oblasti zdravotnictví, zejména ta, která souvisejí s nerovnostmi v přístupu k vakcínám a zdravotnickým prostředkům;
- J. vzhledem k tomu, že pokračující škrtky v oficiální rozvojové pomoci ze strany několika dárců již vyvíjejí značný dodatečný tlak na vnitrostátní veřejné zdroje v partnerských zemích; zatímco některé země s nízkými a středními příjmy nejsou strukturálně schopny zvýšit výdaje na veřejné zdravotnictví v rozsahu nezbytném k vyrovnaní těchto škrtů; vzhledem k tomu, že předvídatelné veřejné financování zůstává nepostradatelné a v krátkodobém a střednědobém horizontu jej nelze nahradit;
- K. vzhledem k tomu, že výskyt ohnisek nález se zvyšuje jak co do četnosti, tak co do závažnosti; vzhledem k tomu, že nedávné škrtky ve výdajích na zdravotnictví by mohly vést k nárůstu případů infekčních onemocnění, což by ohrozilo dosavadní výsledky v oblasti rozvoje ve zranitelných a nestabilních podmínkách; vzhledem k tomu, že celosvětové zdravotní hrozby se stávají stále složitějšími a jsou stále více provázány s úbytkem biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že nárůst zoonotických onemocnění v posledních desetiletích ukazuje, jak se problémy v oblasti životního prostředí a zdraví zvířat mohou rychle proměnit v celosvětové krize veřejného zdraví, které vyžadují přístup „jedno zdraví“; vzhledem k tomu, že změna klimatu má stále větší dopad na výsledky v oblasti zdraví v partnerských zemích, neboť zhoršuje šíření infekčních nemocí, zvyšuje četnost extrémních povětrnostních jevů a klade další zátěž na již tak křehké zdravotnické systémy;

- L. vzhledem k tomu, že celosvětové zdravotnické instituce na úrovni OSN čelí strukturálním, finančním a politickým výzvám, které oslabují jejich účinnost při řešení celosvětových zdravotních hrozeb;
- M. vzhledem k tomu, že udržitelné systémy zdravotní péče vyžadují účinně fungující veřejnou správu, řádné finanční řízení a příznivé prostředí, které podporuje inovace, místní výrobu, odpovědná partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem a udržitelný rozvoj soukromého sektoru, přičemž musí být v souladu s cíli v oblasti veřejného zdraví a s vlastní odpovědností dané země;
- N. vzhledem k tomu, že strategie Global Gateway nabízí příležitost k posílení zdravotnické infrastruktury, digitálních zdravotnických systémů, výrobních kapacit ve farmaceutickém průmyslu a rozvoje pracovníků ve zdravotnictví v partnerských zemích a zároveň k upevňování vzájemně prospěšných partnerství; vzhledem k tomu, že silné, interoperabilní a místně spravované systémy zdravotnických informací a ochrany údajů jsou nezbytné pro účinný dohled nad nemocemi, včasné varování a tvorbu politik založenou na důkazech, a zároveň přispívají k digitální a soběstačnosti partnerských zemí v oblasti zdraví;
- O. vzhledem k tomu, že EU by se měla i nadále profilovat jako spolehlivý globální partner v oblasti zdraví, podporovat mezinárodní spolupráci založenou na pravidlech a zároveň snižovat strategickou závislost a posilovat odolnost vůči budoucím přeshraničním zdravotním hrozbám;
- P. vzhledem k tomu, že mnoho zemí s nízkými a středními příjmy i nadále postihují přetrvávající překážky bránící spravedlivému přístupu k lékům, očkovacím látkám, diagnostickým prostředkům, zdravotnickému vybavení a zdravotnickým technologiím; vzhledem k tomu, že k těmto problémům mohou přispívat rámce v oblasti duševního vlastnictví, koncentrace trhu, omezená výrobní kapacita a nerovný přístup k technologiím;
- Q. vzhledem k tomu, že pro zlepšení odolnosti a připravenosti v oblasti zdraví v partnerských zemích je důležité posílení místních a regionálních výrobních kapacit, přenos technologií, inovace a mechanismy spravedlivého přístupu;
- R. vzhledem k tomu, že stávající mechanismy, jako je mechanismus civilní ochrany Unie, kapacity rescEU a ReliefEU, hrají zásadní roli při posilování odolnosti v oblasti celosvětového zdraví a přispívají k připravenosti, prevenci, reakci na mimořádné události a solidaritě tváří v tvář přeshraničním zdravotním hrozbám, humanitárním krizím a rozsáhlým epidemiím nákaz;
- 1. uznává naléhavou potřebu posílit schopnost systémů, společenství a institucí po celém světě předcházet celosvětovým zdravotním hrozbám, připravovat se na ně, zvládat jejich dopady a přizpůsobovat

se jim, a to v kontextu geopolitické nejistoty, rostoucího počtu ohnisek nález, klesajícího financování zdravotnictví, stagnujícího pokroku v plnění celosvětových cílů v oblasti zdraví, přetrvávajících genderových nerovností a rostoucí instrumentalizace zdraví;

2. zdůrazňuje, že posílení odolnosti v oblasti celosvětového zdraví je jak rozvojovým cílem, tak strategickou investicí do evropské a celosvětové bezpečnosti a stability, neboť snížení mezinárodních investic do zdravotnictví oslabuje kolektivní připravenost, zvyšuje zranitelnost vůči přeshraničním zdravotním hrozbám a může vést k oslabení diplomatického vlivu EU a její celosvětové důvěryhodnosti; konstatuje, že Iniciativa pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví vysílá důležitý politický signál, že celosvětové zdraví musí zůstat v době rostoucí geopolitické nestability a nerovností, snižování rozvojové pomoci a rostoucích celosvětových zdravotních rizik strategickou prioritou EU; zdůrazňuje, že trvalé investice do celosvětového zdraví jsou proto také strategickou investicí do odolnosti EU;
3. požaduje, aby tento cíl doplnily konkrétní politické a finanční závazky k prosazování celosvětového zdraví jako všeobecného práva a globálního veřejného statku; opětovně vyzývá k pokračující podpoře ze strany EU, mimo jiné prostřednictvím iniciativy Global Gateway, s cílem posílit celosvětovou připravenost na zdravotní hrozby investováním do kapacit v oblasti prevence, připravenosti a reakce v partnerských zemích, což je cenné ponaučení získané z pandemie COVID-19;
4. vyzývá Komisi, aby proaktivně a konstruktivně spolupracovala s organizacemi občanské společnosti, místními komunitami a komunitními zdravotnickými pracovníky a zapojila je do provádění a řízení Iniciativy pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví s cílem přispět k zajištění souladu se stávajícími závazky EU, včetně Strategie EU v oblasti celosvětového zdraví, a podpořit prostřednictvím této iniciativy plnění těchto závazků při budování odolných, spravedlivých a udržitelných zdravotnických systémů na celém světě;
5. s obavami konstatuje, že nedávné škrty v oficiální rozvojové pomoci v oblasti zdravotnictví jsou v rozporu s rostoucím uznáním skutečnosti, že investice do zdraví představují strategickou prioritu, v níž se zájmy dárců a partnerů shodují; zdůrazňuje, že škrty ve financování v oblasti celosvětového zdraví oslabují jak celosvětovou, tak evropskou zdravotní bezpečnost, neboť zvyšují zranitelnost vůči přeshraničním epidemiím a širším hospodářským a geopolitickým rizikům; zdůrazňuje, že dostupné zdroje by měly být na úrovni jednotlivých zemí zaměřeny na měřitelné výsledky, udržitelnost, efektivitu a odpovědnost dané země;
6. vyzývá EU, aby posílila začlenění přístupu „jedno zdraví“ do všech

svých opatření v oblasti celosvětového zdraví a rozvojové spolupráce, mimo jiné prostřednictvím podpory udržitelných potravinových systémů, a to s ohledem na vzájemné provázanosti mezi zdravím lidí, zvířat a životního prostředí; zdůrazňuje význam koordinovaného přístupu napříč odvětvími s cílem posílit připravenost, předcházet hromadnému výskytu nákaz a posílit odolnost zdravotnických systémů v partnerských zemích;

7. vyzývá Komisi, aby se vyhýbala roztržitému přístupu zaměřenému na konkrétní patogeny a aby v partnerských zemích podporovala integrované systémy připravenosti řízené na úrovni jednotlivých zemí, které propojují základní zdravotnické služby, laboratoře, dohled, rozvoj pracovních sil, komunikaci s veřejností a důvěru komunity, a aby usnadňovala rychlé sdílení vzorků patogenů a sekvenčních dat, které jsou zásadní pro rychlý vývoj diagnostických prostředků, léčiv a očkovacích látek;
8. s obavami konstatuje, že změna ve využívání půdy a ničení přírodních stanovišť, jako jsou tropické lesy, jsou příčinou nejméně poloviny nově se objevujících zoonóz; zdůrazňuje, že v souladu s přístupem „jedno zdraví“ je třeba zachovat biologickou rozmanitost a zdravé ekosystémy, které poskytují čistý vzduch, vodu a potraviny, jež jsou základním předpokladem pro zajištění dobrých životních podmínek lidí;

Posílení soběstačnosti v oblasti zdraví v partnerských zemích

9. vyzývá EU a její členské státy, aby posílily soběstačnost v oblasti zdraví v partnerských zemích tím, že budou podporovat všeobecně dostupné, odolné, cenově dostupné, spravedlivé a inkluzivní systémy zdravotní péče řízené na úrovni dané země a budou řešit základní příčiny špatného zdravotního stavu, jako jsou chudoba a nerovnost, které postihují zejména zranitelné skupiny obyvatel; vyzývá Komisi, aby vypracovala integrovaná opatření v oblasti zdraví, která budou v souladu s prioritami partnerských zemí;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly partnerské země při posilování institucí a kapacit v oblasti řádné správy, včetně řízení veřejných financí a mobilizace domácích zdrojů, a při vypracovávání národních plánů udržitelnosti financování zdravotnictví, včetně případných kroků směřujících k plnění mezinárodně uznávaných závazků týkajících se financování;
11. vyzývá ke koordinovanému využívání finančních nástrojů EU, případně ve spojení s inovativními finančními nástroji a technickou pomocí, s cílem dosáhnout udržitelných výsledků v oblasti zdraví v partnerských zemích;
12. vyzývá EU, aby prosazovala všeobecné zdravotní pojištění prostřednictvím komplexního přístupu založeného na právech a zabývala se sociálními faktory ovlivňujícími zdraví, zejména

chudobou a nerovnostmi, a to mimo jiné posílením mechanismů sociální ochrany v oblasti zdraví v partnerských zemích, aby se zajistilo, že nikdo nebude opomenut;

13. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly rozvoj zdravotnických systémů odolných vůči změně klimatu v partnerských zemích, mimo jiné prostřednictvím investic do zdravotnické infrastruktury přizpůsobené změně klimatu, systémů včasného varování a připravenosti na onemocnění citlivé na klima;
14. vyjadřuje znepokojení nad zhoršující se epidemií eboly na východě Demokratické republiky Kongo, kterou ještě více zhoršují ozbrojené konflikty, vysídlování obyvatelstva a nedostatečná zdravotnická infrastruktura; poukazuje na rizika spojená s kmenem viru Bundibugyo, proti kterému v současné době neexistuje žádná schválená vakcína; zdůrazňuje nutnost chránit ekosystémy v partnerských zemích v rámci širšího přístupu k veřejnému zdraví s cílem snížit riziko přenosu nemocí; vyzývá EU, její členské státy a mezinárodní partnery, aby ve spolupráci se Světovou zdravotnickou organizací, Koalicí pro inovace v připravenosti na epidemie (CEPI) a místními orgány posílily podporu pohotovostních zdravotnických služeb, dozor nad nákazami a preventivní opatření na úrovni komunit; vyzývá k posílení dostupnosti lékařských protipatření; opětovně zdůrazňuje, že nelékařská opatření, zejména přístup k čisté vodě, sanitárním a hygienickým zařízením ve zdravotnických zařízeních a komunitách, představují zásadní součásti účinné prevence nemocí a odolnosti zdravotních systémů;
15. vyzývá k vytvoření a posílení regionálních a vnitrostátních zásob nezbytných zdravotnických protipatření, jakož i ke zřízení koordinovaných mechanismů pro jejich rychlé nasazení v reakci na mimořádné zdravotní události;
16. vyzývá EU, aby vypracovala diferencovaný přístup k dosahování výsledků v oblasti zdraví v nestabilních, konfliktem postižených a humanitárních situacích; připomíná, že odolnost v takových podmínkách vyžaduje trvalou přítomnost, humanitární přístup a kontinuitu péče a že nestátní subjekty a mechanismy poskytování pomoci plně dodržující humanitární zásady hrají klíčovou roli při zajišťování přístupu ke zdravotní péči pro skupiny obyvatelstva, které jsou marginalizovány nebo vyloučeny vlastními vládami;
17. vyzývá EU a její členské státy, aby se zabývaly prohlubujícími se genderovými nerovnostmi v oblasti zdravotních výsledků a financování zdravotní péče, zejména v oblasti zdraví matek a dětí, jakož i nedostatkem finančních prostředků, který má dopad na zdraví žen, a aby podporovaly ženy a dívky v partnerských zemích prosazováním jejich práva na zdraví a rovného přístupu ke kvalitní zdravotní péči, službám v oblasti zdraví matek a dětí, preventivní péči a ochraně před genderově podmíněným násilím a aby se

zabývaly potřebou žen a dívek mít všeobecný přístup ke službám v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, které jsou nezbytné pro udržitelný rozvoj, a to při respektování pravomocí partnerských zemí a jejich vnitrostátních podmínek a při zachování souladu s mezinárodními závazky v oblasti lidských práv; uznává významnou roli, kterou v tomto ohledu hrají organizace zabývající se právy žen a komunitně vedené organizace zaměřené na místní komunitu;

Podpora rozvoje kapacit a místní výroby v partnerských zemích

18. zdůrazňuje, že investice soukromého sektoru v rámci Iniciativy pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví by měly podporovat cíle v oblasti veřejného zdraví a priority partnerských zemí; uznává úlohu soukromého financování při řešení finančních nedostatků a úlohu, kterou mohou soukromé investice a partnerství veřejného a soukromého sektoru sehrát při posilování zdravotnických systémů, podpoře inovací a rozšiřování přístupu ke zdravotnickým technologiím, za předpokladu, že jsou transparentní, odpovědné a jsou v souladu s cíli v oblasti veřejného zdraví; zároveň zdůrazňuje, že soukromé investice a partnerství veřejného a soukromého sektoru nemohou nahradit předvídatelné veřejné financování klíčových služeb, jako je zdravotní péče, ale mohou je doplňovat, zejména v nestabilních, konfliktem postižených a humanitárních situacích, kde jsou potřeby často největší, avšak hospodářská a politická návratnost se projevuje s větší časovou prodlevou; vyzývá Komisi, aby zajistila, že partnerství a investice budou i nadále podléhat odpovídajícím mechanismům transparentnosti, veřejné kontroly a odpovědnosti a že nebudou ohrožovat všeobecný přístup ke zdravotnickým službám, a že úsilí o sladění investic s prioritami EU bude rovněž přispívat k uspokojování potřeb partnerských zemí a skupin obyvatelstva, které jsou nejvíce zranitelné v oblasti zdraví;
19. připomíná, že jakékoli dvoustranné či regionální dohody v oblasti zdravotnictví by měly respektovat vlastní odpovědnost partnerských zemí a jejich soběstačnost v oblasti zdraví a vyhýbat se čistě transakčním přístupům;
20. zdůrazňuje, že ustanovení o ochraně duševního vlastnictví, včetně patentů, průmyslových vzorů a obchodních tajemství, v kombinaci s omezeným přenosem technologií a znalostí mohou v mnoha rozvojových zemích představovat překážky v přístupu k cenově dostupným lékům a zdravotnickým technologiím; zároveň uznává význam inovací, výzkumu a technologického rozvoje pro posílení odolnosti v oblasti celosvětového zdraví;
21. vyzývá EU, aby podporovala země mimo EU, zejména nejméně rozvinuté země, při účinném uplatňování flexibilních ustanovení v rámci obchodních aspektů práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) v zájmu ochrany veřejného zdraví, v souladu s prohlášením z Dohy o dohodě TRIPS a o veřejném zdraví, které potvrzuje právo členů

Světové obchodní organizace využívat tato flexibilní ustanovení k ochraně veřejného zdraví a k podpoře přístupu k lékům pro všechny;

22. vyzývá Komisi, aby podporovala soudržnost a koordinaci politik v oblasti zdravotnictví, obchodu, investic, digitalizace a výzkumu a aby podporovala přenos technologií, sdílení znalostí a mezinárodní flexibilitu v oblasti duševního vlastnictví s cílem snížit překážky v přístupu ke zdravotní péči a posílit soběstačnost partnerských zemí v oblasti zdraví, a zároveň podporovala udržitelné místní inovační ekosystémy a regionální výrobní kapacity a maximalizovala dopad opatření EU na odolnost v oblasti celosvětového zdraví v partnerských zemích;
23. připomíná mezinárodní závazky vyplývající z Úmluvy o biologické rozmanitosti a z jejího Nagojského protokolu, které se týkají spravedlivého a rovnocenného sdílení přínosů v souvislosti s genetickými materiály;
24. vyzývá Komisi a členské státy, aby v souladu s cíli Iniciativy pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví posílily investice do zdravotnictví, vzdělávání a dovedností, a to zejména posílením odborné přípravy, náboru, udržení a spravedlivého odměňování zdravotnických pracovníků v partnerských zemích a prostřednictvím opatření ke zmírnění negativních dopadů mezinárodní migrace zdravotnických pracovníků, jako je odliv mozků, jakož i výzkumu zaměřeného na vytváření místních pracovních míst, podporu rozvoje místního podnikání a posílení odolných zdravotnických systémů;
25. zdůrazňuje, že výzkum, vysokoškolské vzdělávání a akademická partnerství jsou klíčovými složkami odolných systémů zdravotní péče; vyzývá Komisi, aby zajistila, že investice EU do celosvětového zdraví budou systematicky podporovat místní výzkumné instituce, veřejné zdravotnické školy, regulační vědu, odbornou přípravu pracovníků, získávání důkazů a kapacity pro převádění výsledků výzkumu do politiky v partnerských zemích; zdůrazňuje, že upřednostňování místního výzkumu a vývoje má zásadní význam pro přizpůsobení intervencí specifickým zdravotním potřebám zemí s nízkými příjmy a zemí s nižšími středními příjmy, kde se problémy v oblasti zdraví mohou výrazně lišit od problémů v zemích s vyššími příjmy;
26. vyzývá Komisi, aby zvážila větší zeměpisnou flexibilitu v rámci spolupráce ve výzkumu v oblasti celosvětového zdraví, mimo jiné tím, že v příslušných případech umožní intenzivnější zapojení partnerských zemí nad rámec stávajících regionálních mandátů;
27. je přesvědčen, že veřejné financování by mělo být spojeno s odpovídajícími podmínkami, zejména pokud jde o transparentnost, spravedlivé řízení a sdílení technických znalostí a klinických výsledků, a to způsobem, který posílí místní odpovědnost,

zodpovědnost a dlouhodobou udržitelnost;

28. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly diverzifikaci globálních dodavatelských řetězců v oblasti zdravotnických technologií prostřednictvím koordinovaných investic, záruk, kombinovaného financování a partnerství veřejného a soukromého sektoru v partnerských zemích; připomíná, že pandemie COVID-19 ukázala, že je nutné omezit nadměrnou závislost na dlouhých a nestabilních globálních dodavatelských řetězcích a na jediných dodavatelích kritického zdravotnického vybavení a léčiv; zdůrazňuje, že diverzifikace a případně zkrácení těchto dodavatelských řetězců by posílilo odolnost partnerských zemí i evropskou zdravotní bezpečnost; vyzývá Komisi, aby podporovala celosvětové společné zadávání veřejných zakázek a mechanismy spravedlivého přístupu k očkovacím látkám, diagnostickým prostředkům, léčivým přípravkům a dalším základním zdravotnickým technologiím, přičemž by měla čerpat poučení z nástroje COVAX a zajistit, aby se při budoucích reakcích na mimořádné situace zabránilo roztržitému, vývozním omezením a vnitrostátnímu protekcionismu, které oslabují globální připravenost;
29. vyzývá Komisi a členské státy, aby na základě zkušeností získaných v rámci iniciativy Týmu Evropa zaměřené na výrobu a přístup k očkovacím látkám, lékům a zdravotnickým technologiím rozšířily podporu udržitelného rozvoje místních a regionálních výrobních kapacit pro očkovací látky, léčiva, diagnostické nástroje a další základní zdravotnické technologie v partnerských zemích, a to prostřednictvím přenosu technologií, regulativních pokynů, sdílení informací a investic, včetně investic do malých a středních podniků, s cílem posílit místní hodnotové řetězce, snížit závislost a zlepšit spravedlivý a cenově dostupný přístup k těmto technologiím;
30. vyzývá k větší transparentnosti v oblasti veřejného financování farmaceutického výzkumu a vývoje, včetně transparentnosti výrobních nákladů, údajů z klinických studií a mechanismů stanovování cen, s cílem posílit tvorbu politik založenou na důkazech, důvěru veřejnosti a spravedlivý přístup k zdravotnickým technologiím;
31. vyzývá EU a její členské státy, aby posílily koordinaci v oblasti celosvětového zdraví prostřednictvím účinnějšího uplatňování přístupu Týmu Evropa, mimo jiné prostřednictvím společného plánování, společného provádění a pravidelného mapování investic EU a členských států, s cílem zlepšit soudržnost, komplementaritu, transparentnost, odpovědnost, viditelnost a dopad; vyzývá Komisi, aby posílila koordinaci mezi strategiemi partnerských zemí v oblasti zdraví, iniciativami Tým Evropa a strategií Global Gateway s cílem maximalizovat dopad na rozvoj a posílit vlastní odpovědnost jednotlivých zemí;

32. uznává, že environmentální faktory, včetně znečištění, mohou mít významný dopad na výsledky v oblasti zdraví a pokrok v oblasti rozvoje v partnerských zemích; vyzývá EU, aby v souladu s cílem Iniciativy pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví, jímž je podpora odolných systémů zdravotní péče řízených jednotlivými zeměmi, zohledňovala při navrhování a provádění programů rozvojové spolupráce v partnerských zemích environmentální determinanty zdraví;
33. vyzývá EU, aby pomáhala rozvojovým zemím, zejména zemím s nízkými a středními příjmy a nejméně rozvinutým zemím, upřednostňovat prevenci nemocí prostřednictvím investic do řešení znečištění, mimo jiné prostřednictvím strategií zaměřených na přístup k čisté energii, čistou a efektivní dopravu, na omezení průmyslových emisí a odpovědné nakládání s chemickými látkami, neboť se jedná o vysoce nákladově efektivní přístup ke zlepšení zdraví obyvatelstva, ke snížení tlaku na omezené zdroje ve zdravotnictví a k podpoře národního rozvoje;

Podpora globální spolupráce a multilateralismu

34. opětovně potvrzuje svou silnou podporu účinnému multilateralismu, jehož ústředním bodem je Světová zdravotnická organizace (WHO), s cílem odstranit současné nedostatky v odolnosti v oblasti celosvětového zdraví; zdůrazňuje, že EU by měla i nadále vystupovat jako spolehlivý a dlouhodobý partner při řešení výzev v oblasti celosvětového zdraví; vyzývá EU, aby posílila svou politickou a finanční podporu multilaterálním organizacím, jako jsou WHO, Gavi (Aliance pro vakcíny), Globální fond a CEPI; zdůrazňuje, že mezinárodní organizace by měly podléhat přísným standardům transparentnosti, účinnosti a odpovědnosti;
35. zdůrazňuje, že odolnost v oblasti celosvětového zdraví vyžaduje silné vnitrostátní systémy zdravotní péče a účinnou mezinárodní spolupráci, mimo jiné prostřednictvím řádně financované a funkčně schopné Světové zdravotnické organizace (WHO), která je schopna plnit své cíle v rámci svých oblastí působnosti; podporuje proces reformy WHO a probíhající snahy o reformu mezinárodní zdravotnické architektury; připomíná, že ochrana a zlepšování lidského zdraví spadá v souladu s článkem 6 Smlouvy o fungování Evropské unie do pravomoci členských států, přičemž EU může tyto činnosti podporovat, koordinovat nebo doplňovat prostřednictvím svých opatření na úrovni EU; vyzývá EU a její členské státy, aby přispěly ke zvýšení účinnosti, transparentnosti a odpovědnosti WHO; vyzývá EU, aby posílila svou roli v řízení v oblasti celosvětového zdraví, zejména tím, že podpoří pokrok v práci zasedání OSN na vysoké úrovni věnovaného neinfekčním onemocněním;
36. vyzývá Komisi, aby posílila spolupráci s vícestrannými organizacemi, regionálními institucemi a místními aktéry, přičemž uznává jejich

klíčovou roli při zajišťování účinného provádění Iniciativy pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví, jakož i při zajišťování místní odpovědnosti a přizpůsobení místním podmínkám, a to mimo jiné prostřednictvím neziskových partnerství v oblasti vývoje produktů;

37. vyzývá Komisi, aby před doplňováním finančních prostředků pro mezinárodní iniciativy v oblasti zdraví posílila koordinaci s členskými státy a usilovala o stanovení společné částky pro doplnění finančních prostředků a o koordinovaný víceletý přístup;
38. vyzývá Komisi, aby zlepšila transparentnost, sledování a podávání zpráv o financování EU v oblasti celosvětového zdraví, včetně financování v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, a to prostřednictvím vypracování jasných ukazatelů pro měření dopadu a účinnosti z hlediska jeho přínosu k posílení systémů zdravotní péče;
39. zdůrazňuje jedinečnou hodnotu iniciativ v oblasti celosvětového zdraví; vyzývá EU a její členské státy, aby koordinovaly své zastoupení v příslušných řídicích orgánech a aktivně se podílely na jakémkoli přezkumu zaměřeném na zlepšení jejich účinnosti a efektivnosti;

Boj proti dezinformacím a neúmyslně nesprávným informacím týkajícím se zdraví v partnerských zemích

40. vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily a koordinovaly své úsilí v boji proti šíření neúmyslně nesprávných informací, dezinformacím a zahraniční manipulaci s informacemi týkajícími se zdraví v partnerských zemích, aby obnovily důvěru v politiky v oblasti veřejného zdraví založené na důkazech a aby zlepšily zdravotní gramotnost a důvěru v očkování;
41. vyzývá Komisi, aby uznala přidanou hodnotu digitálních nástrojů v oblasti veřejného zdraví vedle konvenčních lékařských protipatření, zejména tam, kde podporují decentralizovaný dohled, včasné varování, nákladově efektivní škálovatelnost, zapojení komunity a včasné rozhodování v oblasti veřejného zdraví, a zároveň zajistila účinné záruky v oblasti ochrany údajů, spravedlnosti a místní vlastní odpovědnosti;

Další postup a provádění

42. vyzývá Komisi, aby předložila jasný plán postupu a plán monitorování pro provádění sdělení s názvem „Posilování odolnosti v oblasti celosvětového zdraví v kontextu geopolitických změn“ a aby pravidelně podávala zprávy Radě a Parlamentu, mimo jiné i o zavádění stěžejních iniciativ obsažených v tomto sdělení;
43. konstatuje, že Iniciativa pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví si klade za cíl posílit zdravotní bezpečnost jak v rámci EU, tak na

celosvětové úrovni prostřednictvím spolupráce s partnerskými zeměmi; vyzývá Komisi, aby v rámci svého plánu provádění zveřejnila jasný rámec odpovědnosti, který stanoví, jakým způsobem bude každá stěžejní iniciativa reagovat na potřeby a priority partnerských zemí, s cílem zajistit vzájemný prospěch a transparentnost při provádění; požaduje, aby tento plán obsahoval měřitelné cíle, časový harmonogram, finanční závazky, opatření v oblasti řízení, mechanismy zapojení partnerských zemí, účast občanské společnosti a ukazatele pro posouzení dopadu na rovnost, odolnost, přístup a místní kapacity, jakož i smysluplné konzultace s partnerskými zeměmi v průběhu celého procesu navrhování, provádění a řízení této iniciativy;

44. zdůrazňuje, že ambice EU zaujmout vedoucí postavení v oblasti celosvětového zdraví musí být podpořena přiměřeným, předvídatelným a trvalým financováním globálních systémů zdravotní péče; zdůrazňuje, že je třeba zařadit odolnost v oblasti celosvětového zdraví jako jeden z cílů příštího víceletého finančního rámce, a to s jasným rozpočtovým přidělem v rámci příslušných nástrojů, jako je nástroj Globální Evropa a program Horizont Evropa; vyzývá, aby nástroje EU v oblasti vnější činnosti a výzkumu zahrnovaly snadno dohledatelné finanční prostředky určené na posílení odolnosti v oblasti celosvětového zdraví;
45. zdůrazňuje, že budoucí finanční závazky by měly být doprovázeny jasnými cíli, měřitelnými výsledky a účinnými mechanismy odpovědnosti; opětovně zdůrazňuje, že veřejné financování formou grantů zůstává nepostradatelné pro posílení systémů zdravotní péče a zajištění spravedlivého přístupu ke zdravotní péči v partnerských zemích a že veřejné financování by mělo i nadále představovat základ podpory EU pro odolnost v oblasti celosvětového zdraví, přičemž by se v případě potřeby měly využívat soukromé investice a inovativní finanční nástroje;
 -
 - ◦
46. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.